

k
KULTUUR

PSYCHOBILLY KRAHLIS

Täna õhtul kell üheksa esineb Von Krahlis baaris *psychobilly*-trio Koffin Kats Ameerika Ühendriikidest. Ansambli stiili iseloomustab punge toore energia põimumine *rockabilly*'le omase eluröö-

muga. Kriitikud on Koffin Katsi kontserte võrrelnud adrenaliiniplahvatustega. Erikülasena astub laval üles mullu kogu Baltikumis esile kerkinud Pärnu bänd Sibil Vane. **EPL**

AJAKIRJADE TULEVIK

USA moeajakiri Vogue avab 8. mail aadressil video.vogue.com uue videoportaali. Samale omnikule kuuluv tehnoloogiaajakiri Wired avab samasuguse portaali 15. mail. **Mashable**

HETTICHE EI TULE

Kirjandusfestivali Prima Vista raames selleks nädalaks kavandatud saksa romaania kirjaniku Thomas Hettiche kohtumised eesti lugejatega jäävad autori haigestumise tõttu ära. **EPL**

Ooper laval ja publiku seas

Arvustus

Sirje Vihma-Normet
muusikakriitik

Rahvusoperis Estonia esietendus mai alguses kaks lühiooperit, kus teatrit tehti nii laval kui ka publiku seas.

Francis Poulenci „Inimhääle” ja W. A. Mozarti „Teatridirektori” esietendustel teatri kamersaalis jälgisid uudishimulikud pilgud, kuidas reageerivad praeguste primadonnade etteastetele Ago-Endrik Kerge kunagise kuulsa „Teatridirektori” lavastuse primadonnad Margarita Voites ja Anu Kaal.

Neeme Kuninga lavastus oli tehtud hoopis teises võtmes kasvõi juba välise joonise poolest. Kunagiste uhkete lokitud parukate ja korsettidega primadonnade asemel olid laval pead ligi kammitud blondide juustega vampnaised, kes nägid mustas frakis välja nagu naismefistod (Kadri Kipper ja Kristel Pärtna). Ka kolm tilka verd suudeti teatridirektorilt välja pigistada – sellega sai hakkama kolmas naisme-

Lühiooperis „Inimhääle” klammerdub Helen Lokuta mängitud Naine endise kallima ootamatult tulnud telefonikõne külge justkui uppuja, kes ölekõrrest haarab.

Foto: Harri Rospu

Lühiooperid

Moses (Mart Laur) ei tee ühtegi otsust ilma Hilda-ga konsulteerimata.

kogu loole teeb lavastuse lausa sotsiaalkriitiliseks: selgub,

kitlisse ümberriietunud koristaja Hilda palub ekstaatiliselt lõpukooriga esitanud

sikajuhist. Võrratu ümberkehastumine!

Poulenci mono-ooperis „Inimhääle” laulis Naise partiid Helen Lokuta. Naise roll nõuab tänapäevase vokaaltehnika valdamise kõrval ka suurt näitlejameisterlikkust, sest 45 minuti jooksul on lauljanna kaaslaseks üksnes telefon.

Ootamatu telefonikõne

See on lugu sügavast üksindusest ja uksevälvel kummitavast vanadusest. Naine klammerdub endise kallima ootamatu telefonikõne külge, nagu uppuja haarab ölekõrrest. Helen Lokuta suudab häälega edasi anda sadu tundevarjundeid – raevust ja ahastusest mesimagusa armuavalduseni.

Püüdsin endale ette kujutada meest, kelle pärast Naine on end mitu korda tappa üritanud ja kelle hääle suudab temas taas lootuse äratada. Libreto autor Jean Cocteau annab selleks ka viiteid: mees ei helista kodust, vaid mingist suvalisest bistroost, kust kostab odavat muusikat ja jutuvalda. Tema jaoks on see telefonikõne ainult mäng, Naise jaoks aga elu ja surma küsimus.

Mõlemad ooperid kõlavad klaveri saatel (pianistid Ivo Sillamaa ja Tarmo Eespere).

Ooper laval ja publiku seas

Arvustus

Sirje Vihma-Normet
muusikakriitik

Rahvusoperis Estonia esietendus mai alguses kaks lühiooperit, kus teatrit tehti nii laval kui ka publiku seas.

Francis Poulenci „Inimhääle” ja W. A. Mozarti „Teatridirektori” esietendustel teatri kammersaalis jälgisid uudishimulikud pilgud, kuidas reageerivad praeguste primadonnade etteastetele Ago-Endrik Kerge kunagise kuulsa „Teatridirektori” lavastuse primadonnad Margarita Voites ja Anu Kaal.

Neeme Kuninga lavastus oli tehtud hoopis teises võtmes kasvõi juba välise joonise poolest. Kunagiste uhkete lokitud parukate ja korsettidega primadonnade asemel olid laval pead ligi kammitud blondide juustega vampnaised, kes nägid mustas frakis välja nagu naismefistod (Kadri Kipper ja Kristel Pärtna). Ka kolm tilka verd suudeti teatridirektorilt välja pigistada – sellega sai hakkama kolmas naismefisto, Traviata-nimeline sõnatu blondiin. Lavastuses oli kasutatud vaimukaid viiteid tänapäevale. See on vägagi mozartlik, sest Mozarti ooperid lausa kubisevad vihjetest oma aja tegelastele.

Kogu mängu juhivad teatri hall kardinal koristaja Hilda Helgi Sallo hiilgavas esituses. Teatridirektoriks ihkav

Lühiooperis „Inimhääle” klammerdub Helen Lokuta mängitud Naine endise kallima ootamatult tulnud telefonikõne külge justkui uppuna, kes ölekõrrest haarab.

Foto: Harri Rospu

Lühiooperid

„INIMHÄÄL”

Lavastaja: Neeme Kuningas

Naine: Helen Lokuta

„TEATRIDIREKTOR”

Osades: Kadri Kipper, Kristel Pärtna, Mart Laur, Helgi Sallo, Urmas Põldma, OPERATSIOON VOX-i noored lauljad Helen Mänik, Rein Saar, Edgar Tereping, Elina Netšajeva jt

Moses (Mart Laur) ei tee ühtegi otsust ilma Hildaga konsulteerimata. Koristaja Hilda *alias* Helgi Sallo kutsub katsetele kokku lausa töötute kultuuri- tegelaste armee. Selles fellinilikus paraadis ei puudu ka üks kunagine primabaleriin (Tiia Erm), kes oma ülekaalulisuse tõttu suudab liikuda ainult lapselapse abiga. Neeme Kuninga puant

kogu loole teeb lavastuse lausa sotsiaalkriitiliseks: selgub,

kitlise ümberriietunud koristaja Hilda palub ekstaatiliselt lõpukoori esitanud näitlejatel haiglapalatisesse laiali minna ja nõuab õrahu. Nõuab seda ka klaveri taga musitseerinud maestrot Tarmo Eesperelt, kes nagu hoopis

Uhkete lokitud parukatega primadonnade asemel olid laval vampnaised.

et kogu tegevus on vaid pinge maandamine ja õhulossi (-teatri) ehitamine – valgesse

ootav koer üle lava tuigerdab. Nüüd pole temas enam jälgegi endisest enesekindlast muu-

sikajuhist. Võrratu ümberkehastumine!

Poulenci mono-ooperis „Inimhääle” laulis Naise partiid Helen Lokuta. Naise roll nõuab tänapäevase vokaaltehnika valdamise kõrval ka suurt näitlejameisterlikkust, sest 45 minuti jooksul on lauljanna kaaslaseks üksnes telefon.

Ootamatu telefonikõne

See on lugu sügavast üksindusest ja uksevälvel kummitavast vanadusest. Naine klammerdub endise kallima ootamatu telefonikõne külge, nagu uppuna haarab ölekõrrest. Helen Lokuta suudab häälega edasi anda sadu tundevarjundeid – raevust ja ahastusest mesimagusa armuavalduseni.

Püüdsin endale ette kujutada meest, kelle pärast Naine on end mitu korda tappa üritanud ja kelle hääle suudab temas taas lootuse äratada. Libreto autor Jean Cocteau annab selleks ka viiteid: mees ei helista kodust, vaid mingist suvalisest bistroost, kust kostab odavat muusikat ja jutuvada. Tema jaoks on see telefonikõne ainult mäng, Naise jaoks aga elu ja surma küsimus.

Mõlemad ooperid kõlavad klaveri saatel (pianistid Ivo Sillamaa ja Tarmo Eespere). Orkester poleks kammersaali mahtunud, aga seade väiksemale kammerkoosseisule oleks esitustele palju juurde andnud. Hoolimata pianistide perfektselt esitatud klaveripartiist ja lauljate sügava sisseelamisega esitatud osadest jäi see tõttu tunne, et tegemist on viimase peaprooviga enne proovi koos orkestriga. ●